

AFTONBLADET

Publicerad juli 2017

ResGUIDE

GOTLAND

- ✓ Visby
- ✓ Fårö
- ✓ Sudret
- ✓ Strandspecial
- ✓ Anna Janssons Gotland
- ✓ Medeltidsveckan

- ✓ Mat & gotländsk öl
- ✓ Raukarna
- ✓ Tryffel
- ✓ Saffranspannkaka
- ✓ Nattliv
- ✓ Bergmancenter

2 GOTLAND

Gott om allt på somriga Gotland

Gotland – visst är väl det ett annat land? Så tänker i alla fall jag varje gång jag går av färjan och går iland på vår mest exotiska ö. Allting är lite annorlunda här, himlen är större, havet mäktigare, marken producerar saker man inte hittar på fastlandet. Maten smakar också bättre, solen tittar fram oftare. Sommaren är somrigare här helt enkelt.

Jag tycker väldigt mycket om ön även på lågsäsong. När höstvindarna drar in är landskapet som mest dramatiskt och vackert. Det finns inget bättre än att åka runt på ön då, när man är nästan ensam med det storslagna.

Det finns verkligen ett Gotland för alla. Ön är väldigt olika beroende på vilken del man utforskar. Somliga dras med i Visbys hektiska sommartempo. Andra lockas av Sudrets majestätiska natur, en del längtar till östkustens många långsträckta stränder. Några kan inte vänta på att få dra norrut och hoppa på den lilla färjan till Fårö för den lilla utpostens lockelser.

Text & foto: **JONAS HENNINGSSON**

5 x viktiga fakta

Säkerhet

Gotland är ett säkert resmål. Vanligt sunt förnuft och försiktighet med värdesaker, mobiltelefon och annat gäller förstås även här. Sena nätter i Visby kan det vara lite stökigt under de mest hektiska sommarveckorna, annars är det väldigt lugnt på ön.

Kreditkort

Kreditkort accepteras på de flesta affärer, restauranger och hotell. Men inte alla småbutiker och förstås inte alla gatuförsäljare tar kort. En viss mängd kontanter gör resan och vistelsen på ön smidigare.

Klimat/bästa tid

Till Gotland kan man förstås åka året runt. De hetsiga sommarveckorna är många favorit, andra tycker om sensommarveckorna och de tidiga höstveckorna bäst. Då hänger fortfarande kvar. Hösten är väldigt vacker och min favoritårstid på ön.

Öppettider

Håll koll på öppettiderna när du planerar din resa till ön. Sommarveckorna är nästan allt öppet hela tiden. Men så fort semestertiden går mot sitt slut ändras öppettider på gallerier, restauranger och kaféer,

framförallt på mindre orter. Många håller öppet året runt, inte minst i Visby, andra öppnar kring påsk och kör till september, men för en del är det midsommar till skolstart som gäller. Kolla sajter innan så att du inte blir besviken.

Veckorna

Ön är berömd för sina olika spektakelveckor. Medeltidsveckan och Stockholmsveckan är det främst jag tänker på. Almedalsveckan är en annan period då hotellrum och restauranger fylls till bristningsgränsen.

redaktion

AFTONBLADET

Guideredaktör Sture Bjarnelind (sture.bjarnelind@aftonbladet.se). **Redigerare** Yvonne Westerman. **Kartgrafik** Rikard Bodin. **Text och foto** Jonas Henningsson. **Övrigt foto** Marianne Westerlund. **Utgivare** Aftonbladet Hierta AB. **Ansvarig utgivare** Sofia Olsson Olsén. **Adress** Aftonbladet, 105 18 Stockholm. **Telefon** 08-725 2000.

Gotlands måsten

Sköna Närsholmen
på östra Gotland **6**

Frukosten på
Elsies Café

13

Saffrans-
pannkaka **12**

14
Öl på
Amarillo

Rökta
räkor,
mums!
15

5 x praktiska fakta

Telefon

Mobiltelefon fungerar bra på Gotland, med viss variation beroende på vilken operatör du har.

Internet

De allra flesta, men inte alla, restauranger, barer, museer och kaféer har wifi, det är bara att be om koden och koppla upp dig. Hotellen förstås också. Det är

enkelt att hålla sig uppkopplad på Gotland.

Dricks

Det finns ingen lag på att dricksa här eller någon annanstans. Lägg på runt 10 procent på restaurangnotan om du är nöjd med servicen. På barer likaså.

Språk

Några gotlänningar behärskar

fortfarande gutamål (i allt mindre omfattning).

Fåröfärjan

Det finns en riktig flaskhals sommartid på Gotland och det är den lilla färjan över till Fårö. Var medveten om att kön kan vara riktigt lång vid vissa tider på dygnet. Bäst är att välja tider som inte alla andra turister väljer förstås.

4 GOTLAND

5 x resa hit

Anslutning till Nynäshamn

Från Cityterminalen i Stockholm avgår bussar till terminalen i Nynäshamn för smidig anslutning till alla färjor, alltid 1 timme och 45 min före avgång. Enklast och billigast är att boka bussresa i samband med båtbiljetten.

Pendeltåget från Stockholm Central stannar en kort bit från hamnterminalen i Nynäshamn och är ett bra alternativ, resan tar drygt en timme.

► www.sl.se

Färja

Destination Gotland kör flera dagliga turer från Nynäshamn och Oskarshamn till Visby. Resan tar drygt tre timmar. Räkna med minst 300 kronor t/r

men priserna varierar kraftigt beroende på säsong, eventuella skollov, veckodag och tid. Boka tidigt.

► www.destinationgotland.se

Färja + bil

Många vill ha bil med sig till Gotland. Priserna varierar kraftigt beroende på veckodag, lov, säsong mm. Bäst är att vara ute i god tid både med bokningen (som smidigast görs på egen hand på sajten) och med incheckningen av bilen. Drygt ett par tusen för bilen och familjen t/r är ett bra riktmärke.

► www.destinationgotland.se

Flyga hit

Norwegian, SAS och Bra (tidigare Gotlandsflyg) är några bolag som trafikerar

Visby, ibland tillkommer eller försvinner någon aktör. Det går att hitta riktigt billigt flyg till Gotland. SAS kostar från ca 450 kronor samma tid, Norwegian från 300 kronor och Skyways från 250 kronor. Boka tidigt.

► www.norwegian.com

► www.sas.se

► www.flygbra.se

Från flygplatsen

Under sommaren går flygbussar från flygplatsen till hamnen via flera av de större hotellen. Det är bara några kilometer in till Visby, taxi brukar finnas men man kan också traska om man inte har för mycket packning. Gå in på kommunens hemsida för ytterligare information om bussarna.

► www.gotland.se/kollektivtrafiken

5 x boende

Clarion hotel Wisby

Klassiker som står sig väl. Bästa läge på Strandgatan innanför ringmuren. Pool och spa, bra restaurang och bar, men också en väl tillvaratagen känsla av att bo innanför murarna i den här gamla staden. Dubbelrum från ca 1 200 kronor, inklusive frukost.

► Strandgatan 6, Visby

► www.nordicchoicetels.se/clarion/clarion-hotel-wisby

Slow Train B&B

Färös Slow Train är nog mitt favoritboende alla kategorier. I sinnrikt inredda rum, ja ibland hyr man hela småhus, bor man personligt och med mycket känsla på gården som har stått där på ön sedan slutet av artonhundratalet. Frukosten är bedårande bra inne på Elsie's Café där man sitter länge och kikar ut över havet och gör sig

redo för dagen. Dubbelrum från 800 kronor inklusive frukost.

► Friggars 1119, Fårö

► www.slow-train.se

Ljugarn Vandrarhem STF

Av Gotlands många fina vandrarhem är detta min favorit. Inte minst för läget alldeles nära vattnet och med gångavstånd till det mesta i Ljugarn. Rum för två personer kostar från ca 450 kronor.

► Storvägen 1, Ljugarn

► www.svenskaturistforeningen.se/anlaggningar/stf-ljugarn-vandrarhem

Gula Hönan/The Yellow Hen

Vill man kombinera bra mat och boende finns flera bra alternativ. Gula Hönan i Ronehamn är ett. Maten är högklassig, närodlat är nyckelordet. Man har både pensionat och småstugor

som logi. Pensionatet rekommenderas, det är varmt och ombonat och ser ut precis som man önskar att ett pensionat på landet ska se ut. Dubbelrum från 800 kronor.

► Rone Ronehamnsvägen 40, Hemse

► www.theyellowhen.se

Bondestugan

Att hyra stuga eller hus är populärt. Själv tycker jag mycket om Bondestugorna som är ett koncept som lokala bönder, LRF och turistnäringen utvecklat tillsammans runtom på ön. Stugorna ligger vackert i naturen, byggda så långt som möjligt i material från bondens marker, i en traditionell stil men uppdaterade till en samtida mycket medveten stil. Räkna med runt 6 000 kronor för en vecka. Se mer på;

► www.bondestugan.se

5 x ta sig runt

Gå

Bästa sättet att uppleva Visby är förstås att promenera, att vandra runt bland kullerstensklädda gator och torg och inte minst längs vattenlinjen och låta staden guida dig till nya upplevelser. Visbys gamla stadskärna är lättillgänglig, man promenerar genom den på tjuugo minuter.

Cykel

Från sadeln upplever du ön på bästa håll. Gotlands många

småvägar är utmärkta att utforska på cykel. Du kommer naturen nära och får den där riktigt somriga känslan gratis.

Taxi

Taxi är framförallt bra om man är ute sent och har hamnat en bit från hotellet i Visby.

Buss

Framförallt till och från flygplatsen passar buss perfekt. Billigt och smidigt och frekventa avgångar till och från centrum.

Men det går även bra att resa runt ön med buss. Om man planerar en aning.

Bil

Många har med sig bilen över på färjan och det är förstäeligt. Ön är stor och vacker och sevärheterna ligger utspridda. För att nå öns bästa och finaste delar är bil ett smidigt transportmedel. Men med det sagt är det klokt att försöka uppleva så mycket av ön som möjligt utanför bilen.

Cykla är populärt.

6 GOTLAND

5 x delar av ön

Visby

Det medeltida stadsbebyggelsen i Visby är helt enastående och att staden är upptagen på Unescos världsarvslista är inte alls förvånande. Att vandra runt på de kullestensbelagda gatorna, utforska gränder och hela tiden ha havet i blickfånget är en upplevelse. Visby är också en matstad av rang.

Sudret

Ingenstans är himlen så stor som längst nere på Sudret. Hela den här sydliga landtungan är värd att utforska. Cykla eller vandra är att rekommendera för att komma naturen riktigt nära. Solnedgångarna är fantastiska härnere dessutom.

Fårö

Mångas favorit var även Ingmar Bergmans favoritplats på jorden. Fårö när horderna av besökare åkt är inget annat än magiskt. Men även under de 5–6 tokhetiska sommarveckorna när ön invaderas av turister är det fint häruppe. Raukar, stränder och en säregen kultur väntar när du stiger av den lilla färjan på ön.

Östkusten

Östra sidan har öns bästa stränder, finaste fiskelägen och soligaste bad. Så är det och det är bara att välja del av den utsträckta kusten för att finna dit lilla paradiset. Som Närsholmen.

Norr

Norra delen av ön har de senaste åren blivit allt trendigare. Furillen och Bungenäs sätter tonen och lockar även internationella resenärer hit. Men även för den som inte sukter efter trendspaningar finns finfina upptäckter häruppe. Kyllaj och Stenkusten är några favoriter, men du kommer att hitta dina egna, var så säker.

Mycket himmel på Sudret.

5 x tider att åka hit (eller undvika)

Midsommar

Midsommar är en strålande fin tid att besöka Gotland. Ängar och fält blommor lyckligt, och ljuset gör ön sådär sommarmagisk. På många håll på ön anordnas förstås midsommarfirande, kolla gotland.com för mer information.

Almedalsveckan

Vecka 27. Politiker, pr-folk och andra lobbyister skålar och skrålar i sommarbubbel, samtidigt som nya bekantskaper knyts. Det här är veckan då alla

som vill vara med och påverka vill vara i Visby.

Stockholmsveckan

Vecka 29. Ålskad och avskydd. Visbys hektiska partyvecka då staden aspirerar på att vara norra Europas St. Tropez, med varierande framgång. Men räkna med att skråliga partynissar från fastlandet (huvudstaden) tar över de medeltida gränderna.

Medeltidsveckan

Vecka 32. Hur såg Visby ut under Medeltiden? Ja, ganska

mycket ansträngning läggs på att klura ut det under en stöjig sommarvecka. Mjödets flödar var så säker.

Påsk/jul

De stora högtidshelgerna är förstås populära att besöka ön. Framförallt veckorna innan jul är fina i Visby med marknader och pyntning. Påsk är veckan då ön vaknar upp efter vintervilan och gör sig redo för att ta emot fler besökare igen. Många öppnar sina verksamheter runt påsk.

Midsommar är förstås en fin tid på Gotland.

8 GOTLAND

5 x raukområden

Holmhällars raukfält

Holmhällars raukfält på östra Sudret hör till öns finaste. Ute i vattnet ligger den lilla ön Heligholmen som en markör i vattnet, annars är det obrutet hav så långt ögat når. Raukarna är många och fältet sträcker ut sig längs vattenlinjen. Som alltid är öns raukfält perfekta utflyktsmål och bäst blir dagen om man tar med sig en välfylld picknick-korg och stannar länge i miljön. Ljust ändrar sig ständigt härute och ger naturen helt olika karaktär och när de flesta dagsbesökarna dragit hem infaller ett extra skönt lugn. Flera fina stränder ligger härute dessutom.

Hoburgsgubben

Det är en mäktig känsla att stå nästan längst ner på ön sydspets, huka sig för vinden (det blåser alltid här) och spana in Hoburgsgubben. Hoburgen är en av öns allra mest välkända raukar. Bäst är att vandra hit uppe på klinten och närma sig långsamt från naturreservatet Husrygg i närheten, börja vid Kettelvikens stenmuseum. Då blir naturupplevelsen som störst. När du har spanat färdigt mjen kan du passa på att besöka Majstregårdens restaurang i närheten.

Digerhuvud

Sveriges största sammanhängande raukområde hittar du i naturreservatet Digerhuvud på norra Fårö.

Folhammars raukar.

Området är ungefär tre och en halv kilometer långt och omfattar flera hundra raukar, en mäktig manifestation av naturen. Raukarna varierar mellan en och åtta meter i höjd. Digerhuvud är vackert hela dagen, men solnedgångarna är magiska härute.

Langhammars

Langhammars raukar står på en klapperstensstrand på en dryga två kilometer stor halvö mellan Aursviken i väster och Tällevika i öster, omgivna av ett mycket kargt men säregt vackert landskap. Flera är riktigt bastanta och upp mot tio meter höga. En rauk kallas inofficiellt

Langhammarsgubben, därav namnet.

Folhammars naturreservat

Naturreservatet Folhammar ligger alldeles bortom stranden i Ljugarn och sträcker sig ett par kilometer längs kusten och rymmer spännande växter som den fridlysta martorn men också blåeld, fältsippa, klibbkorsört, sandsallat och vejde. Naturen är vild och otämjd här. Folhammars raukar är stora och ståtliga, upp till sex meter höga, och de är härliga att hänga runt vid, krypa runt, utforska, revkalkstenen är rik på fossil, barnen älskar den här platsen.

Väder

Dags-temperatur och antal regniga dagar per månad.

1	0	3	7	14	18	20	19	15	11	6	3	Visby
-1	-1	3	8	14	19	22	20	15	9	5	2	Stockholm
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
16	14	10	11	11	13	13	14	14	15	16	17	Stockholm
17	13	13	12	11	12	13	13	15	14	17	17	Visby

Priskoll

Så mycket kostar:
 Öl, 33 cl: 40 kr.
 Kopp kaffe: 15 kr.
 Taxi 3 km: 78 kr.
 Big Mac: 38 kr.

STRAND-SPECIAL

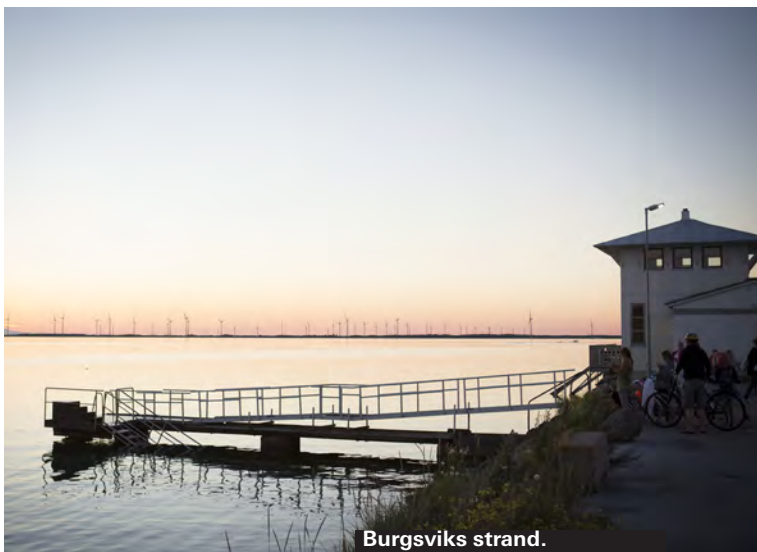
Gotlands stränder är berömda. Där finns allt ifrån långa, perfekta familjestränder till vilda, lite hemliga badtillhåll en bit från vägarna. En del har jättebra fik alldeles i närheten – till andra får du packa picknickkorgen. Här är 11 som vi ger betyget... sandtastiska!

1 Burgsviks strand

För barnfamiljer passar den lilla stranden inne i Burgsvik perfekt. Den är långgrund, det finns både sand och gräs att parkera sig i och man har tillgång till restaurang, toalett och annat alldeles intill. Håller man till i Burgsvik finns en annan fin betydligt lugnare strand fem hundra meter söderut, följ vägen förbi campingen och vik av ner mot havet längs den lilla vägen. Hit hittar inte många men belöningen är stor för den som gör det, framförallt solnedgångarna är fantastiska.

2 Grynge

Söder om fiskeläget i Grynge ligger en långsträckt hästskoformad strand som du inte ska missa. Sanden är mjukast tänkbara, vattnet härligt klart och sanddynen har den där ultimata lutningen

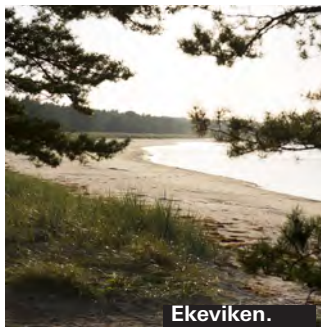

Burgsviks strand.

ner mot vattnet. Grynges långa strand har inga faciliteter, inga restauranger eller kaféer så långt ögat kan nå, så ta med egen lunch.

3 Hertestranden

Östra sidan av ön har så många fina stränder. Många missar den här lilla sandstranden och för den som vill hitta en stillsam skön plats vid havet är det goda nyheter. Stranden ligger nära den lilla

Ekeviken.

piren som leder ut på havet. Ta sikte på Herte fiskeläge så hittar du rätt. Ta med egen mat för utbudet är skralt minst sagt.

4 Ljugarn

Ljugarn är Gotlands mesta semesterklassiker med hundraåriga anor. Stranden är fortfarande lika inbjudande och i närheten har man allt man behöver för en skön semester. Bra restauranger, hängvänliga kaféer och även ett raukfält, vad mer kan man begära?

5 Ekeviken

Rakt norrut från Sudersand, men som tagen ur en annan värld, hittar man Ekeviken. Här är betydligt lugnare tempo, färre orkar ta sig hela vägen hit helt enkelt. Men den som bemödar sig hittar en fin strand med långgrundt och mjukt vatten. Ekeviken passar barnfamiljer som hand i handske.

-11 FAVORITER

Stranden i Holmhällar.

6 Sudersand
Fårös strandpärla Sudersand är lätt att förälska sig i. Fin sand, härligt bad och alltid sol (faktiskt). Sudersand är en lång (fem kilometer) sommardröm. Åker du hit från Gotland gäller det att dra tidigt så du slipper köerna på Fåröfärjan. Bäst är att stanna några nätter på Fårö och se mer när du ändå tagit dig hit upp.

7 Norsta Aurar
Tycker du att Sudersand vimlar av alldeles för mycket semesterfirare är det bara att styra stegen en liten bit bort. Norsta Aurar är minst lika fin och betydligt lugnare. Parkerar gör man vid Fårö fyr, sen är det bara att traska en liten bit.

8 Kyllaj
Svänger man i Lärbro och följer skyltarna mot Hellvi kommer man snart ut till

Norsta Aurar.

Kyllaj. Stranden är finkornig och långgrund och vattnet är klart. Barnen älskar att bada runt här och miljön med det lilla fiskeläget är så genuint gotländsk den kan bli. Kyllaj är lite av en hemlighet, hit hittar inte horderna av besökare, men jag delar gärna med mig av den här lilla hemligheten ändå.

9 Hideviken
Hideviken en kort körning från Lärbro är sådär fin så att man helst inte vill tipsa om den (heller). Stranden är långgrund och passar barn perfekt.

10 Holmhällar
Lång och mjukt svängd fin strand i härligt söderlge nere på Sudret. Tyvärr samsas sjögräset med besökarna alltsomoftast. Men läget är finfint, vägen ner it är fantastiskt vacker och när du tröttnat på att sola kan du spana i raukarna i närheten.

11 Sandviken
Populära Sandviken på Östergarnslandet är en av ostkustens många finfina stränder. Långsträckt och ljuvlig blir den aldrig överfull ens de allra mest somriga dagarna. Kafe och restaurang finns. Mycket bra för barnfamiljer.

12 GOTLAND

5 x maträtter

Strömming

Att handla färsk strömming från en fiskebod vid havet – somrigare blir det inte. Och knappast godare heller.

Lamm

Lamm är förstås mycket väl representerat på matsedlarna runt om på ön.

Man kan få den i oändligt många former, allt från lammsmäcka till lammskalle.

Tryffel

Oktober och november är månaderna som gäller för alla tryffelälskare – den högtidsstund då menyer på utvalda restauranger satsar hårt på skogens guld.

Saffranspannkaka

Den legendariska gotländska pannkakan innehåller bland annat saffran, kanel, kardemumma, mandel och risgryn. Den serveras med vispad gräddde och salmbärssylt.

Tryffel, mums!

Kajsoppa

Den gotländska kajsoppa, som består av lammfiol, kajp, rotfrukter och saffran, är en

smakrik klassiker.

Miss inte att äta rätten med bröd som du doppar i anrättningen.

5 x dryck

Öl

Ölbarerna med bra utbud av hantverksöl blir fler och fler på ön, liksom bryggerierna. Men också förstås lokala småbryggeriers brygder, välhumlat eller maltbaserat, valet är ditt.

Gotlandsdricke

Dricke måste man dricka när man är på Gotland, en riktig kulturbärande gjord av humle, malt och en. Hur man brygger denna ädla dryck går i arv från generation till generation och varje gård har sin egen smak.

Cocktail

Att sippa på en cocktail och

spana in folk hör ju sommaren till och i Visby har du läge att göra just detta på många platser.

Salmbärsdryck

Salmbären växer vilt över ön och detta faktum har förstås inte gotlänningarna missat. Av bären som också kallas blåhallon gör man sylt och dryck, ja man gör faktiskt även ketchup. Men bäst funkar den till de första två nämnda.

Vatten

Det går åt massor av vatten i solskenet på Gotland så spara inte på den här livsnödvändiga produkten.

Goda ölsorter.

5 x kaféer

Café Maffen

Många missar Maffen i Fårösund. Gör inte det för Maffen har några av öns bästa mackor och är sådär hängvänligt som bara bra kaféer är.

► Fårövägen 9, Fårösund
Finns på Facebook

Elsies Café

Allting är genomtänkt på Elsies Café som tar dig tillbaka till en svunnen tid. Mjuk musik och havsutsikt är ganska bra följeslagare på en fika eller hur. Frukosten är bedårande bra även den.

► Friggars 1119, Fårö
Finns på Facebook

Konditori Norrgatt

Har du en längtan tillbaka till ett klassiskt kondis såsom de såg ut på femtiotalet behöver du bara styra stegen till Konditori Norrgatt. Inredningen är så väl bevarad att tidsresan känns helt genomförd när man sätter sig med sitt kokkaffe och sin toska. Kan man slita sig från inredningen finns en finfin hylla med utsikt över ringmuren och havet.

► Brogväg 1, Visby
► www.norrgatt.se

Sjalsö Bageri

Sjalsö Bageri har några saker som är svårslagna. Brödet, stenugsbakat surdegbröd såklart, och läget med utsikt över havet. Sen är det också alltid skön stämning här vilket gör att man dröjer sig kvar med en extra kopp kaffe och blicken riktad rakt ut över det blå. Och hänger men kvar till kvällen kan man lika hugga in på middagen, kaféet transformeras till restaurang när solen börjar bli sådär fint kvällsrod.

► Sjalsö Sjalsövägen 10, Visby
► www.sjalsobageri.se

Gott bröd hos Sylvis Döttrar.

Sylvis Döttrar Hembageri och Cafe

Sylvis döttrar på Fårö är ett måste när du är häruppe. Signaturbakverket sju sorters

kakor är en genial och mycket god idé. Här köper man också Fårös bästa bröd med sig hem.

► Fårö Sudergarda 1562, Fårö
Finns på Facebook

14 GOTLAND

5 x restauranger i Visby

Surfers

Surfers är inte en hawaidoftande saltstänkt bar utan öns bästa restaurang för den som tycker om Sichuankök och spännande smårätter som ångad fisk med Shiitake, chilibönnpasta och lotusrot eller sojabönor med sichuanpeppar och ingefära. Surfers är snyggt, smakrikt och spännande, kanske bäst i stan som har många bra restauranger.

- Södra Kyrkogatan 1
- www.surfersvisby.se

Amarillo

Menyn speglar ön men tar besökaren dessutom med på en kulinarisk resa. Prova musslor eller andra skaldjur och skölj ner rätterna med något från den alltid väldigt välkomponerade fatlistan, exempelvis är öns egna småbryggerier som Alskute eller Hop Shed ofta påkopplade.

- Schweitzergränd 5B
- www.amarillovisby.se

Wallers Krog

Wallers är ambitiösa när det gäller sina vilträtter och man har en bra vinlista för att följa upp den satsningen med bland annat toppviner från ett av mina favoritdistrikt i Kalifornien, Santa Barbara. Cocktailbaren funkhar utmärkt att utforska som uppvärmning inför middagen, prova den spännande flädermartinin. Wallers krog ligger på Wallérs plats som är en av Visbys mest promenadvänliga gator så man kan sitta länge på terrassen och spana på förbipasserande.

- Wallérs Plats 2
- www.wallerskrog.se

Kitchen & Table

Marcus Samuelssons Manhattan-doftande fun dining-koncept Kitchen & Table på Clarion Hotel har gett

Surfers lockar med spännande mat.

Visbys krogscen ytterligare en dimension. Här kan du prova Kimchi Burger som smakar som den gör i New York och förstås Ramen.

- Strandgatan 6
- www.kitchenandtable.se/visby

Restaurang Rosengården

Institutionen Rosengården har förgyllt Stora torget sedan mitten av fyrtioalet. Närproducerat och utvalt, bäst gillar jag fisk- och

skaldjursalternativen som Moules på vårt vis och Calderetan. Man är med rätta stolt över sin egenproducerade ramslöksgremolata som man vann pris för 2016.

Men jag behöver inte ens äta på Rosengården för att trivas här, ibland går jag hit bara för den trevliga cocktailbaren, där serverar man bra öl, svalkande cocktails och har en del spännande inival.

- Södra Kyrkogatan 9
- www.restaurangrosengarden.se

5 x restauranger i norr och på Fårö

Crêperie Tati/ Bistro Albatross

Kuten på Fårö är en gammal favorit som bara blir bättre med åren. Creperiet, numer bara en del av verksamheten som bland annat också innehåller matsatsningen Bistro Albatross, gör goda galetter som man kan matcha med riktig fransk cider.

► Fårö Broskogs 1156, Fårö

Restaurang Fårögården

Med sin strålande soliga terrass har jag svårt att slita mig från restaurang Fårögården. Personalen är genomtrevlig och maten bra, prova chevregratinerade rödbetsbiffar eller lammlägg med ramlökspesto med ugnsbakad örtpolenta. Dessutom brygger man öl på platsen, ett samarbete med Barlingo Bryggeri, nere på grannön, alltså

Gotland. Mangoipan sticker ut lite extra tycker jag.

► Fårö Simunds 3866, Fårö
► www.restaurangfargarden.se

Gothems Cantina y Casitas

På Gothems Cantina y Casitas kan man prova kalifornien-mexikansk street food. Inredningen är avskalad och enkel, här smakar quesadillan och burriton precis som den ska. Maten sköljer man ner med margarita, tequila eller serveza.

► Gothem Magnuse 278, Slite
► www.gothemscantinaycasitas.com

Bungenäs Matsal och Kalkladan

Bungenäs är en säregen och spännande plats du inte får missa. När du parkerat bilen uppe i tallskogen, vid vägs ände, väntar en 600 meter lång

promenad, eller kan du använda en av lånecyklarna, ner för en liten grusväg. Två kulinariska alternativ ges, Kalkladan är perfekt för lunch och en titt på den aktuella utställningen, för Kalkladan är också galleri. För den kulinariska kicken ska du dock boka Bungenäs Matsal som har en sittning per kväll. Helt i kockarnas värld, menyn är hemlig, får du en resa du inte glömmet i första taget.

► www.bungenas.se

Lauters Bar Mat Café

Lauter är den en av sommarens stora mötesplatser på Fårö. Restaurang, bar och kafé under härligt bar himmel hittar man här, tallkottsroökta räkor med sötpotaisaoli är en av mina favoriter från menyn.

► Fårö Lauter 1993, Fårö
► www.lauters.se

5 x restauranger Sudret/västra/östra

Potobers

Potobers regerade under några somrar i Burgsvik. Nu har man hittat en ny plats i Ljugarn. Konceptet är likadant som det var på Guldkaggen, som verksamheten kallades i Burgsvik. Nu hänger man på Bruna Dörren. Bra burgare, riktigt bra potatis från ön och ett av öns bästa utbud av hantverksöl. Tokpopulärt under några hektiska sommarveckor

► Strandvägen 5, Ljugarn
► www.guldkaggen.com/sv/potobers

Gåsens Lada

Tv-serien Så mycket bättre har gett Gåsens lada uppmärksamhet. Stenväggar och rejäla takbjälkar ger en rustik känsla. Även maten är rustik och redig, med betoning på gotländska råvaror. Mycket goda högrevsburgare men

den finns förstas fiskrätter och vegetariska val. Fin vinlista.

► Hoburgsvägen 3, Burgsvik
www.gasenslada.se

Lilla Bjers Gårdskrog

Sedan fem år driver familjen Hoas en av öns mest spännande moatser där fokus utgår från de egna ekologiska odlingarna, menyn består av tre eller fem rätter komponerad utifrån dagens skörd. Lokaler blir det inte. Även en gårdsbutik.

► Västerhejde Lilla Bjers 410, Visby
► www.lillabjers.se

Gula Hönan

Gula Hönan i Ronehamn har sin lilla köksträdgård som bas för smakerna, man satsar på lokala och bra råvaror, följer säsongen och syr ihop allt med en härlig känsla för att skapa en trevlig

plats för att umgås kring mat utan att det blir pretentiöst. Stora avsmakningsmenyer ger tjugo kulinariska kickar. Ett extra plus i kanten får man för det alkoholfria dryckespaketet som är valt med omsorg.

► Rone Ronehamnsvägen 40, Hemse
► www.theyellowhen.se

Hamra krog och krukmakeri

En egen liten franskdoftande värld, med boende (man har även en pool för heta dagar), krukmakeri (där drejkurser hålls) och så krogen med sitt fokus på mötet mellan gotländska råvaror och fransk finesse. Provencalsk lammgryta är en middagsfavorit. Har den goda smaken att ha lunch ända till halv fem vilket är utmärkt loja semesterdagar.

► Hamra Skogs 127, Sudret

16 GOTLAND

5 x barer/nattklubbar

Krönet

Uppe från Vårdklockegatan har man en av stadens bästa utsikter över havet och solnedgången.

Det vet många som se till att bänka dig på Krönet tidigt om du vill få plats. De som lyckats fånga en stol kan se fram emot inte bara solnedgången med ett glas vin eller öl i handen, utan även maten är bra. Tänk smårätter i många olika former och från olika matkulturer så tänker du rätt.

► Vårdklockegatan 24, Visby
Finns på Facebook

One Love

Suktar du efter karibisk sommarkänsla är One Love bästa stället att tillfredsställa den längtan. Guldkaggens karibiendoftande bar var alltid fullsatt nere i Burgsvik. Nu byter man kust och slår läger i Ljugarn. Från eftermiddagen då solen ligger på kan man halvliga i de sköna sofforna, lyssna på vinyl, gammal reggae

såklart, dricka Mojito eller Red Stripe (också såklart).

► Strandvägen 5, Ljugarn
► www.guldkaggen.com

Munkkällaren

Munkkällaren samlar allting under samma valv, byggnaden är ett vackert gammalt stenhus med valv och härlig karaktär. Munken som visbyborna själva säger ligger i epicentrum för stadens nöjesliv, vid Stora torget. Restaurang, barer och flera dansgolv gör att man kan bli kvar här ganska länge. Min favorit bland barerna är vinylbaren.

► S:t Hansgatan
► www.munkkallaren.se

Gutekällaren

Gutekällaren ligger perfekt i ett fint gammalt stenhus på Stora torget, även om adressen lite förvirrande är Lilla Torggränd. Dj:s och liveakter håller stämningen hög under några korta intensiva

sommarmånader. Gutekällaren samlar framförallt öns unga klientel. Brukar hålla öppet från vecka 20 till 35.

► Lilla Torggränd 3
► www.gutekallaren.com

Black Sheep Arms

Black Sheep Arms är en mysig liten oas i Visby. Här kan man dra sig undan en stund och botanisera i ölutbudet som är ett av de bättre på ön. Jag tycker om att utforska lokala bryggerier som Hop Shed, Barlingsbo och Alskute men man har förstås också öl från Gotlands Bryggeri som ligger alldeles nästgårds. Menyn går all in med brittiska influenser, prova exempelvis Linconshire Bangers, Shepherds Pie eller Laphroig glazed Sirloin Steak. Man kör ofta liveband här under helgerna då stämningen är som allra bäst, även om jag tycker om att slinka in här även en stilla tidig kväll.

► St Hansgatan 51
► www.blacksheeparms.se

Krönet lockar med sin utsikt.

5 x shopping

Designbutiker

Inte bara inne i Visby utan på många håll på ön hittar man fina designbutiker, med alster från både lokala och inflyttade kreatörer. Letar man designföremål till hemmet eller stugan är ön helt enkelt väldigt rätt plats att befinna sig på.

Loppisar

Gotlands måste vara loppistätast i landet. Man hinner inte köra många meter innan det dyker upp en ny skylt på landsbygden som förkunnar att någons garage, lada eller hus gjorts om till loppis under sommarmånaderna.

Vintage/Second Hand

Second hand- och vintage-nördarna kan nördra för fulla muggar på ön. Visby men också runtom på ön hittar du Second hand-butiker som döljer skatter och/eller krimskrams, beroende på vem man frågar.

Konsthantverk och konst

Både konsthantverkare och konstnärer lockas av det fantastiska ljuset, stillheten, stämningen och naturen. Och resultatet blir att ön har ett digert utbud av spännande

konsthantverk och sinnrik konst att erbjuda besökare. Ibland räcker det långt med att botanisera och njuta av verken, men för att stödja upphovsmännen

Lammskinn

Den som är på jakt efter lammskinn har förstås kommit helt rätt. Det finns bodar, lador och butiker som kränger dessa vackra och värmande produkter.

5 x lokala sporter

Pärk (Perk på gutamål)

Bollspelet Pärk spelas i lag om sju personer. Den spelas med en boll av garvat fårskinn och är tillverkad av nystat ullgarn.

Ryggkast

Kämparna fattar om varandras ryggar med ett undertag och ett övertag runt armarna. Den som får den andre till marken har vunnit.

Stangstörtning (Stangstyrtning)

Stångstörtning går ut på att kasta en stor stång som väger mellan 16 och 26 kg så långt som möjligt.

Varpa (Varpo)

Varpa går ut på att kasta en varpsten så nära en pinne eller sticka som möjligt. Varpstenarna bestod

ursprungligen av platta stenar men tillverkas idag oftast av metall. Ordet varpa betyder kasta.

Spark rövkrök (Spark rövkrök)

Kombattanterna lägger sig med huvudet åt varsitt håll på rygg och fattar armkrök. Därefter gäller det att haka i den andres fot och välta runt honom.

5 x kultur

Bergmancenter

Fårö har fått hjälp av mästeregissören Ingmar Bergman att bli ett måsteresmål även för många internationella besökare. Bergmancenter är ett självklart stopp för dessa. Centret ligger i den gamla byskolan, strax norr om kyrkan. Här kan man lära sig det mesta om filmaren och manusförfattarens liv och livsverk. Flera ambitiösa turer erbjuds, bland annat en safari med buss till olika inspelningsplatser. Ingmar Bergman filmade Persona, Skammen, Såsom i en spegel och Scener ur ett äktenskap på ön. Det går också utmärkt att införskaffa en karta och genomföra turen på egen hand.

► Fårö skola, Gotland
► www.bergmancenter.se

Fårö museum

Granne med Bergmancenter ligger Fårö museum. Museet belyser öns historia och historiska händelser, genom att sätta in dem i en internationell kontext. Det händer alltid något spännande på den här lilla samlingsplatsen för kultur som inte skulle vara tänkbar utan Fåröbornas engagemang och kärlek till den egna ön.

► Fårö skola, Gotland

Gotlands Museum

I Fornsalen kan du bland se världens största silverskatt från

Visby – ett kulturarv att se.

Vikingatiden, Spillingsskatten. Du kan lära dig mer om korallrevet som blev Gotland och om öns uppgång och fall under Medeltiden. I Bildstenshallen berättas mer om öns unika bildstenar, det var redan på hundratalet e. Kr. som öborna började resa bildstenar.

► Strandgatan 14, Visby
► www.gotlandsmuseum.se

Världsarvsstaden Visby

Den bästa sevärheten i Visby är den Unescolistade delen av staden. Världsarvet som ligger innanför stadsmuren kallas också Hansestaden. I varje sliten sten sitter historien inristad. Bäst är ändå att världsarvet verkligen är levande med drygt 2 500 människor boende här.

Skulpturpark och konsthall

Körbärgsgården är konsthall, skulpturgalleri, kafé och butik. Skulpturparken öppnar upp sig mot havet, den väldiga himlen och den obrutna horisonten och är värd ett besök. I konsthallen visas samtida svensk och internationell konst och man vill betona interaktionen mellan olika konstarter som måleri, skulptur, video, konsthantverk och fotografi. Håll utkik på sajten efter konstnärskvällar och andra aktiviteter som konstverkstad för barnen. Öppet juni–augusti liksom helger i maj och september.

► Körbärgsgården 135, Västergård, Sundre, Burgsvik
► www.korsbarsgarden.se

5 x årtal

92

... medeltida kyrkor finns här, vilket gör ön till kyrkotätast i riket.

800

... kilometer lång är Gotlands kust, om man räknar in Fårö.

42 000

... kända fornlämningar finns här.

1 900

... hundra soltimmar per år placerar Gotland i topp på

SMHI:s årliga mätning av landets soligaste platser.

57 391

... personer bor fast på ön, betydligt fler vistas här under sommarveckorna.

5 x Anna Janssons Gotland

Anna Jansson, deckarförfattare som i böckerna om Maria Wern verkligen satt Gotland på den litterära kartan, tipsar om sina favoriter. Anna Jansson bor i Visby.

Författaren Anna Jansson.

1 Fridhems pensionat vid Höglint

Prinsessan Eugenie var en av de första kvinnorna i Sverige som blev myndigförklarad och fick ta hand om sina egna pengar. För dem byggde hon Fridhem vid Höglint. Salongerna och parken med gullregn och vattenfall finns bevarad.

2 Nostre Auren på Fårö

En underbar kilometerlång strand där du kan hitta en egen plats. Missa inte Digerhuvuds raukområde.

3 Lummelunda-grottorna

Av och till Sveriges längsta grotta med undervattenssjöar och droppstenar

4 Lärbro krigssjukhus museum

Hit kom före detta fångar från Auschwitz för att få vård efter andra världskrigets slut. Brev, kläder sjuksal – allt är bevarat.

5 Ljugarn

Badort från förra sekelskiftet med fantastiska restauranger, badstrand och raukområde.

5 x historia

Stenåldern

Redan under stenåldern var Gotland befolkat av säljägare och fiskare. Boplatser från stenåldern har man hittat på Stora Karlsö och på Ekstakusten.

Vikingatiden

Gotlands första guldålder

inföll under vikingatiden då ön var ett av norra Europas rikaste områden, tack vare en omfattande handel.

1100-talet

Från mitten av 1100-talet började Visby växa fram som en betydande stad och handelsplats.

1200-1300-talet

En andra guldålder började med Visby som ett viktigt centrum för handeln i norra Europa.

1645

Vid freden i Brömsebro 1645 blev Gotland svenskt efter decennier av turbulens och stridigheter.

5 x telefonnummer

Riktnumret

0498 är riktnumret du knappar in om du ska ringa till Gotland.

Gotlands Turistbyrå

Gotlands Turistbyrå sitter verkligen centralt i Visby, i Donnerska Huset på Donners plats. De har nummer 0498-20 17 00 och hjälper till

med all tänkbar information man kan vilja ha inför och under besöket på ön.

Larmnummer

Vid en nödsituation knappar man in nummer 112

Boka båtplats

0771-22 33 00 – Destination

Gotlands nummer för bokning kan vara bra att ha tillhands.

Taxi

Taxi Gotland har nummer 0498-200 200. Såväl vid hamnen och vid flygplatsen står det oftast lediga bilar och väntar, det brukar vara smidigt att hitta en bil när man anländer.

5 x bra sajter

Tips på turer

Väldigt ambitiös sajt som innehåller mycket av det man behöver veta inför besöket på Gotland. Bra tips på turer och en massa inspiration.

► www.gotland.com

Bästa vädret

Vädret skiftar alltid snabbt på öar så viss koll på hur den närmaste framtiden ter sig är bra om man ska planera utflykten, vandringen, cykelturen eller stranddagen.

► www.klart.se

Hyr hus på landet

Bondestugan är ett unikt projekt, ett samarbete mellan LRF och turistnäringsen där besökare kan hyra nybyggda

hus i lantlig miljö runtom på ön. Så långt som möjligt är de byggda i traditionella material från bondens egen mark.

► www.bondestugan.se

På gång på ön

Bra sajt om du letar efter tips på vad som är på gång på ön. Också utflykter, tips om boende, restauranger och en massa annat.

► www.gotland.net

Lokala nyheter

Den lokala nyhetsjournalistiken samlas på helagotland.se vilket är smidigt. Här hittar du alla nyheter om vad som hänt och händer på ön kombinerat med ledare, kultur och debatter.

► www.helagotland.se

Hitta stockrosorna.

Nära 200 reseguider att ladda ner!

• Miami & Florida Keys • Washington • Los Angeles • Chicago • Istrien • Peking
• Tokyo • Sydney • Barcelona • Hamburg • Mallorca • Gardasjön • Reykjavik •
Phuket • Hua Hin • Koh Lanta • Cinque Terre • Algarve • Köpenhamn • Santorini

Resa

Alla guider: www.aftonbladet.se/reseguider